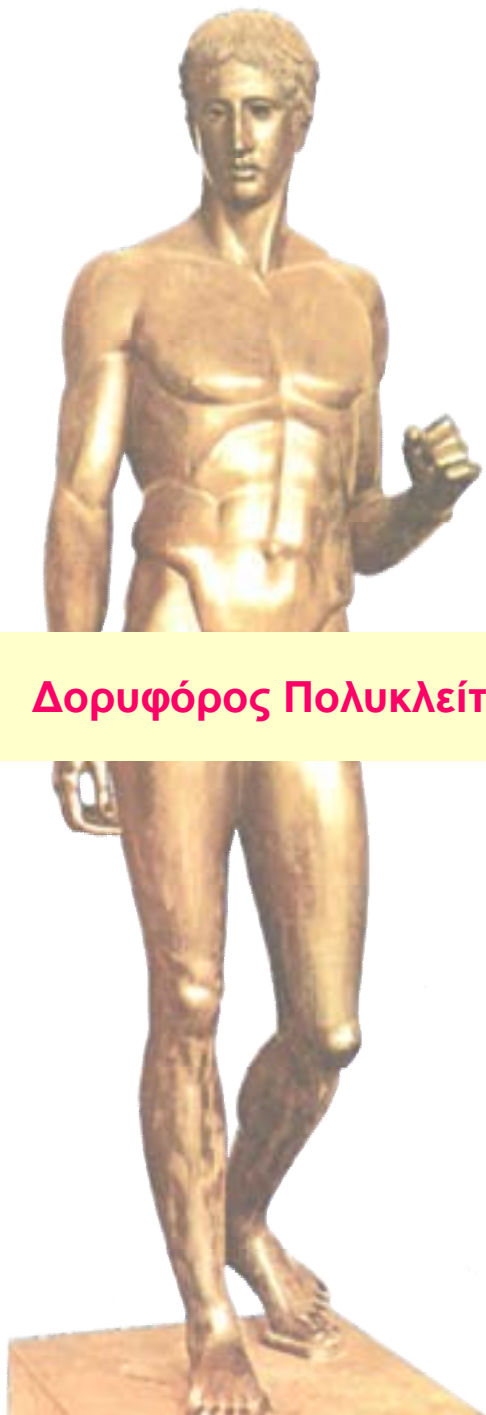

Δορυφόρος Πολυκλείτου

ΗΜΕΡΑ ΟΛΥΜΠΙΣΜΟΥ

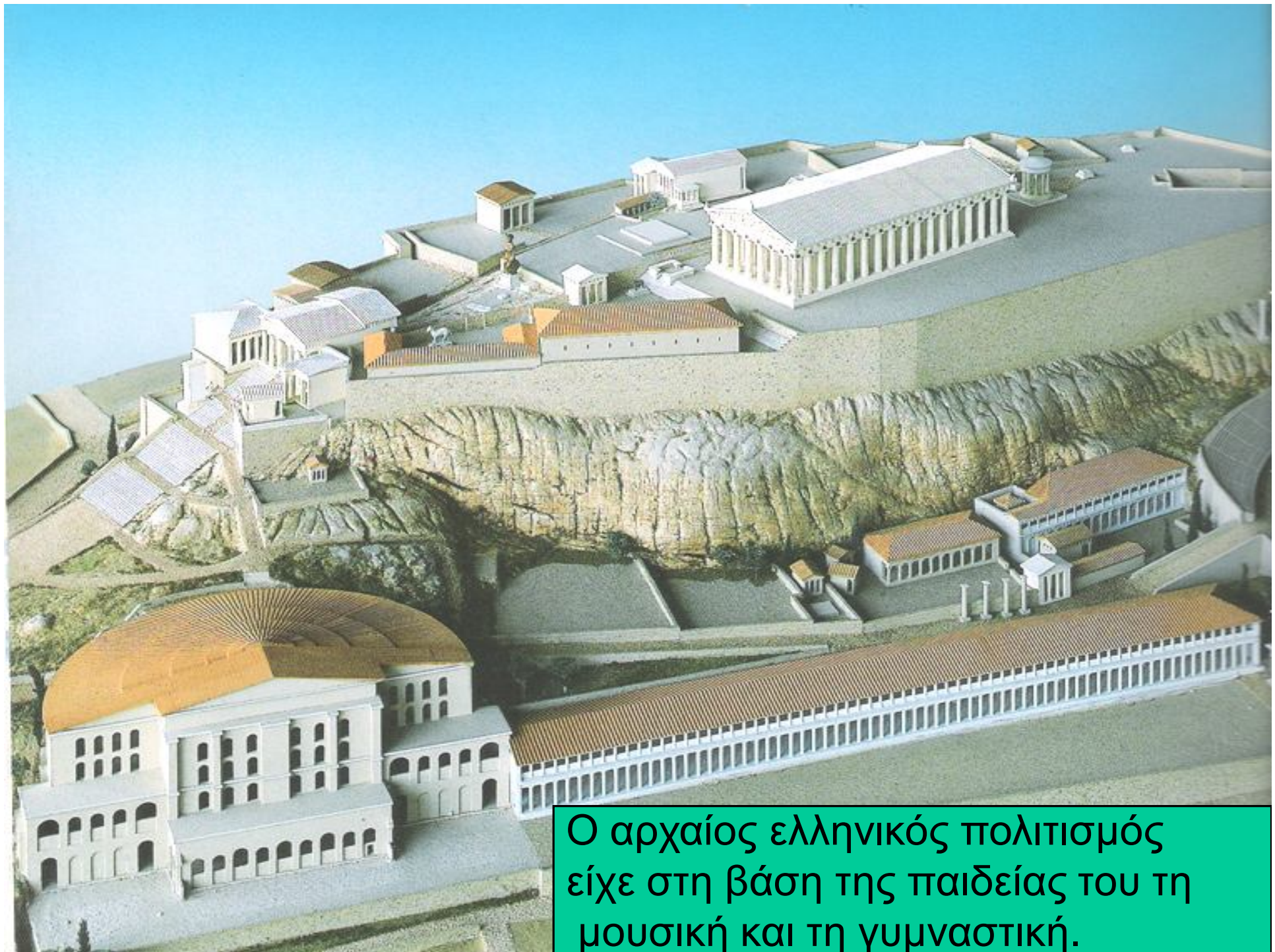
6- Απριλίου 2011

Εκπ/τήρια Μαντουλίδη
& ΕΠΑΛ Καλαμαριάς

Θέμα:

Αρχαίοι Ολυμπιονίκες
και αθλητές που με τις
πράξεις τους δίδαξαν
πανανθρώπινες διαχρονικές
αξίες.

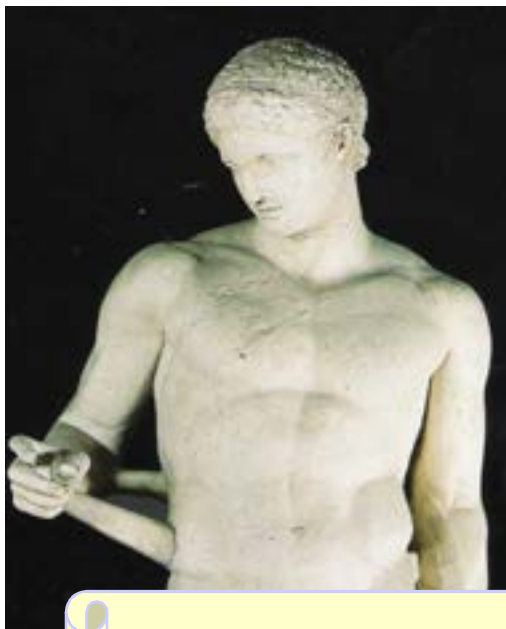
Καϊμακάμης Β. Επίκ. Καθηγητής ΤΕΦΑΑ-ΑΠΘ

Ο αρχαίος ελληνικός πολιτισμός είχε στη βάση της παιδείας του τη μουσική και τη γυμναστική.

Η Φ.Α. στον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό.
-«Πεπαιδευμένος», «Απαίδευτος».
-Πολιτισμένη και απολίτιστη πόλη.

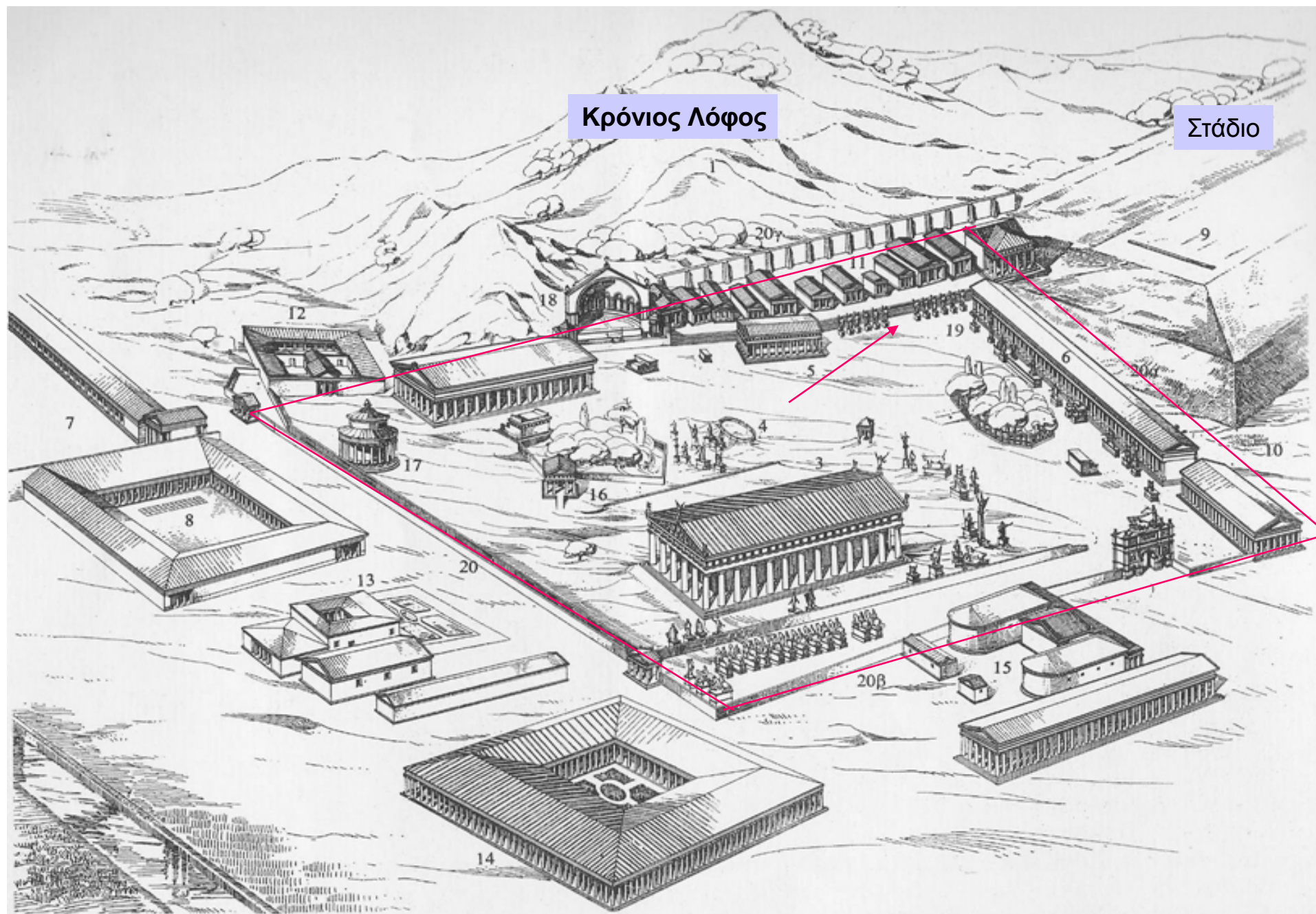

Αρχαιοελληνικά αγάλματα που απεικονίζουν ένδοξους και αρμονικά γυμνασμένους αθλητές. Δεν παρουσιάζουν μόνο απaráμιλλη αθλητική, καλλιτεχνική και αισθητική αξία, αλλά κυρίως εκπέμπουν σημαντικά παιδαγωγικά και ανθρωπιστικά μηνύματα.

Το γυρτό κεφάλι και η χαμηλή τους ματιά ενσαρκώνουν τη σεμνότητα, την απλότητα, την ηρεμία, αλλά και την αυτοπεποίθησή.

Ιερά Άλτις Αρχαίας Ολυμπίας

Επάνω: Αναπαράσταση του ναού και του μεγάλου βωμού του Δία στην Ολυμπία.

Δίπλα: Το τεράστιο χρυσελεφάντινο Άγαλμα του Δία, το οποίο ήταν μέσα στο ναό και το οποίο ήταν ένα από τα επτά θαύματα του αρχαίου κόσμου.

-Η Ολυμπία ως θρησκευτικό, πολιτιστικό και αθλητικό κέντρο όλων των αρχαίων Ελλήνων

-Θέση στη συνείδηση των Ελλήνων.

-Εκεί σφυρηλατήθηκε η ενότητα των Ελλήνων

-Εκεί θυμόταν οι Έλληνες όλα αυτά που τους ένωναν και ξεχνούσαν αυτά που τους χώριζαν.

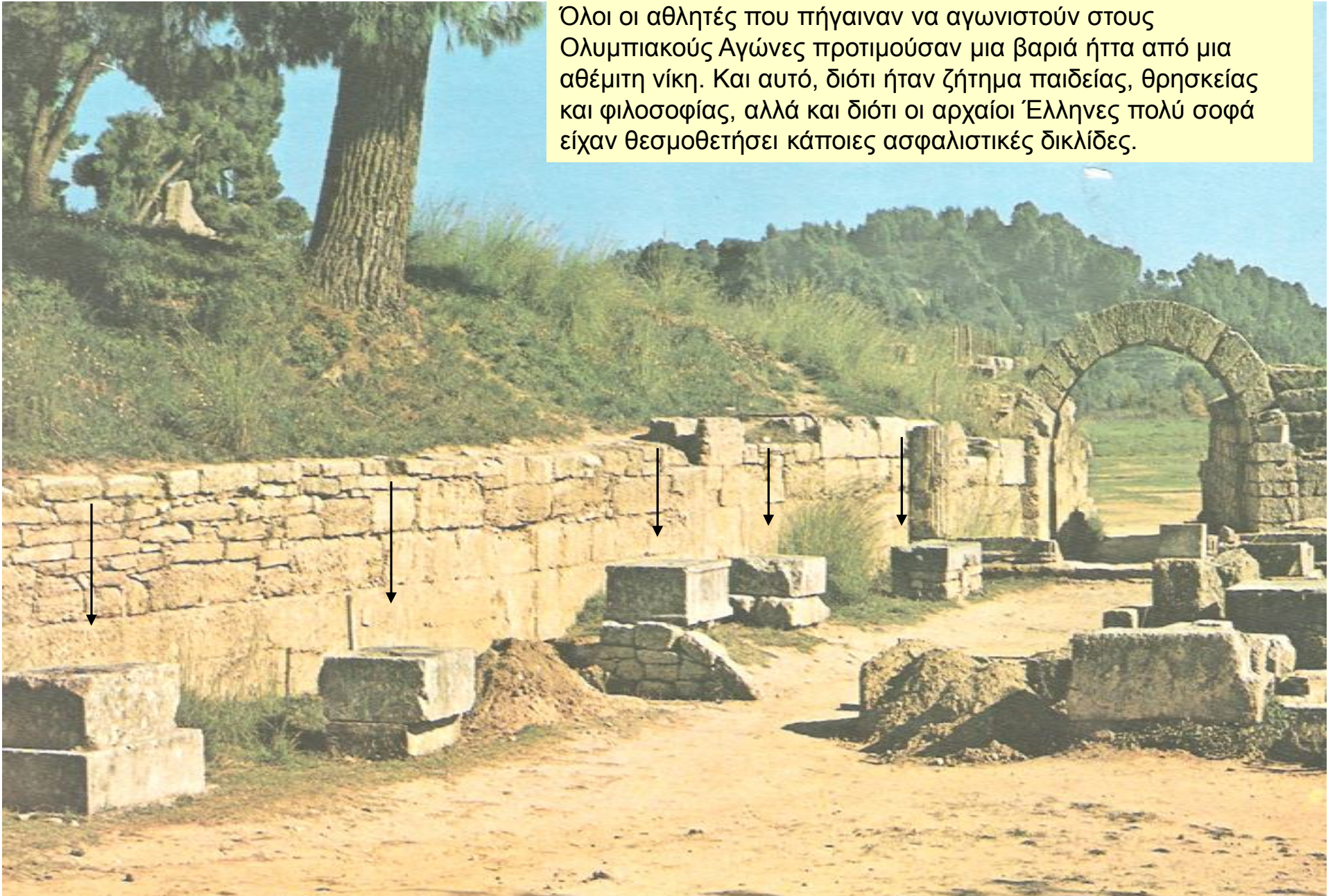
-Εκεί πίστευαν ότι ο Δίας ήθελε να τους βλέπει ενωμένους.

-Εκεί οι Έλληνες ένιωθαν, όπως στο σπίτι τους.

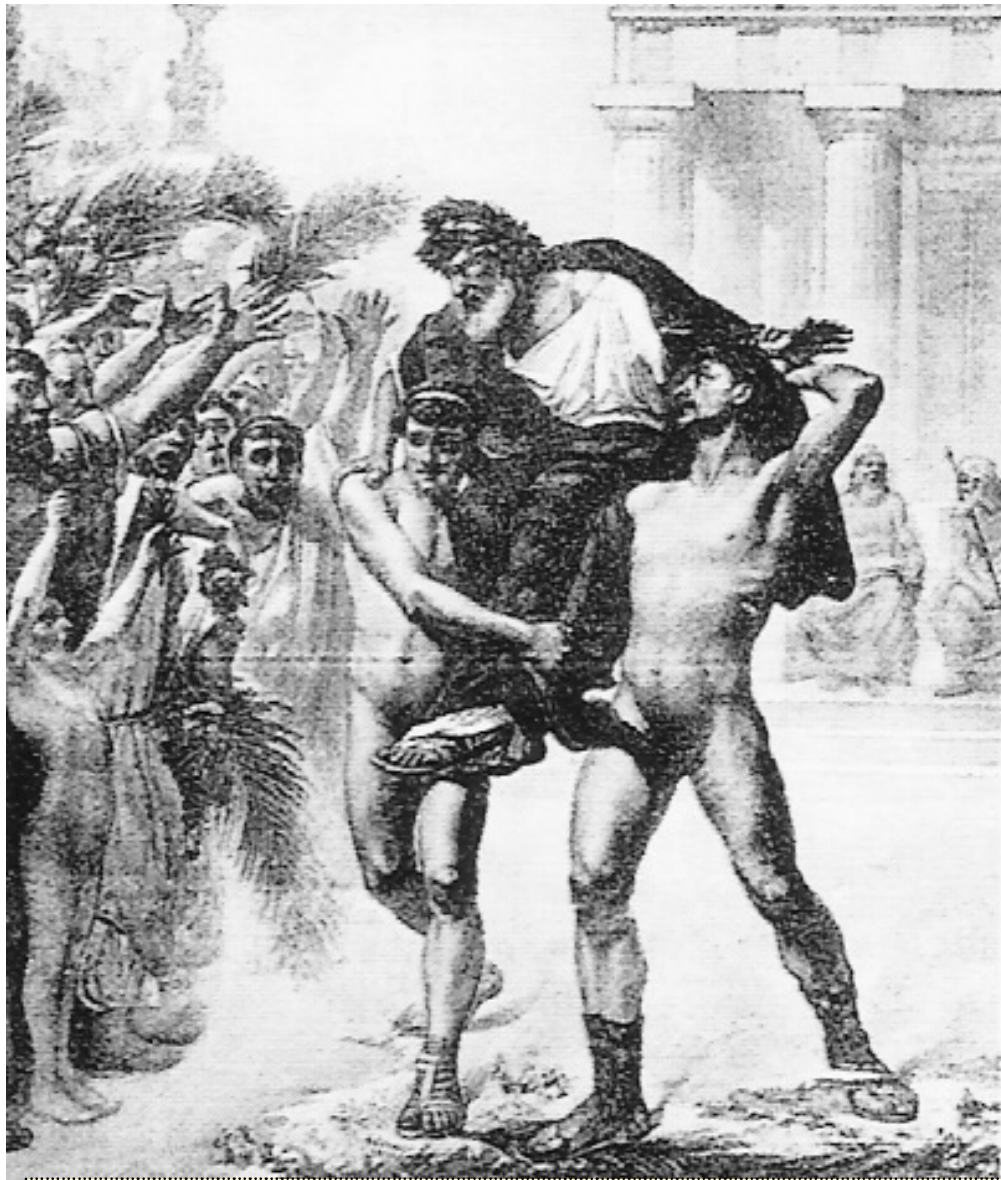
Επομένως η Ολυμπία και οι Ολυμπιακοί Αγώνες

Εμπεριείχαν την ειρήνη, την συμφιλίωση και την καταλαγή.

Όλοι οι αθλητές που πήγαιναν να αγωνιστούν στους Ολυμπιακούς Αγώνες προτιμούσαν μια βαριά ήττα από μια αθέμιτη νίκη. Και αυτό, διότι ήταν ζήτημα παιδείας, θρησκείας και φιλοσοφίας, αλλά και διότι οι αρχαίοι Έλληνες πολύ σοφά είχαν θεσμοθετήσει κάποιες ασφαλιστικές δικλίδες.

**ΟΙ ΖΑΝΕΣ-ΑΓΑΛΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑ
ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΦΥΓΗ**

Ο θρίαμβος του Διαγόρα και των γιών του Δαμάγητου και Ακουσίλαου.
Δεν ήταν μόνο μεγάλοι αθλητές, αλλά και άξια τέκνα ενός θρυλικού Ολυμπιονίκη. Με την ενέργειά τους αυτή δίδαξαν ευγνωμοσύνη, τιμή και αθλητική υπεροχή, ενώ έκαναν τα ολυμπιακά ιδεώδη πράξη.

Η όμορφη **Καλλιπάτειρα** ήταν κόρη, αδελφή, μητέρα και θεία ένδοξων Ολυμπιονικών. Αψηφώντας τη θανατική ποινή, αλλά και τους γραπτούς και άγραφους νόμους, που απαγόρευαν στις γυναίκες να παρακολουθήσουν τους Ολυμπιακούς Αγώνες, μπήκε λαθραία στο Ολυμπιακό στάδιο να παρακολουθήσει το γιο της τον Ευκλή που αγωνιζόταν στην πάλη και αναδείχθηκε Ολυμπιονίκης.

ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΕΞΑΓΟΡΑΣ ΕΝΟΣ ΣΠΑΡΤΙΑΤΗ ΑΘΛΗΤΗ

-Υψιστες αρετές των Σπαρτιατών ήταν η πειθαρχία, η ανδρεία, η υπακοή στους νόμους και η αγάπη για την πατρίδα.
-Όλες οι ελληνικές πόλεις τιμούσαν με διάφορους τρόπους τους Ολυμπιονίκες, όταν αυτοί επέστρεφαν στην πατρώα γη.

-Στα δυο αυτά πρόσωπα υπάρχουν δυο εντελώς διαφορετικοί κόσμοι, διαφορετικές φιλοσοφίες, διαφορετικές αγωγές και διαφορετική στάση ζωής.

-Ο πρώτος, δηλαδή ο Αθηναίος, που προσπάθησε να εξαγοράσει τη νίκη -φαινόμενο σπάνιο για την εποχή εκείνη- ήταν έξω από το κλίμα και τη φιλοσοφία της εποχής, δηλαδή του «εύ αγωνίζεσθαι». Δεν είχε ηθικές αναστολές και αθλητικά ιδεώδη, αλλά ούτε και εμπιστοσύνη στον εαυτό του.

-Έδειξε ασέβεια προς την πατρίδα του, τους προγόνους του και βέβαια προς το θεό, αφού στην Ολυμπία αγωνιζόταν κανείς πάνω από όλα και πρώτα από όλα για όλους αυτούς.

-Παράλληλα είχε την αφέλεια να πιστέψει ότι όλα γίνονται με το χρήμα και ότι η νίκη εξαγοράζεται με υλικά αγαθά και δεν κατακτάται με τη δύναμη των χεριών, την ταχύτητα των ποδιών και την τήρηση των εναγωνίων διατάξεων.

-Από την άλλη έχουμε το Σπαρτιάτη, έναν αθλητή με αυτοπεποίθηση, που υπηρετεί ανώτερες αξίες και ιδανικά. Μπροστά στην αγάπη για την πατρίδα, στις παραδόσεις και τον τίμιο αθλητικό αγώνα, κανένα υλικό αγαθό δεν μπορεί να τον δελεάσει.

Ο ΜΑΘΗΤΗΣ ΚΑΙ Ο ΔΑΣΚΑΛΟΣ

Ο μαθητής
Φιλίνος

Ο δάσκαλος
Νίκανδρος

Φιλίνος: «Τι θα πει τέλειος δάσκαλε;».

Δάσκαλος: «Καλά είναι να γνωρίζεις παιδί μου Φιλίνε, ότι στην Ολυμπία, δεν αρκεί το δυνατό κορμί αν δεν το συνοδεύει φρόνιμο, πηγμένο μυαλό....

Άνθρωπος δεν είναι αυτός που έχει μόνο δυνατό σώμα, αλλά αυτός που έχει μαζί και όμορφη ψυχή και πνεύμα...

Το σώμα, Φιλίνε, το καλλιεργούν με τη γυμ/κή, την ψυχή με τη μουσική, το πνεύμα με τη γνώση. Μόνο έτσι μπορεί να δημιουργηθεί η αρετή. Μέσα στην αρετή κλείνεται σφιχτά η ιδέα του ανθρώπου.

Ο ΚΟΡΙΝΘΙΟΣ ΕΦΗΒΟΣ ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΗΣ ΣΤΕΦΑΝΩΣΕ ΤΗ ΝΕΚΡΗ ΜΗΤΕΡΑ ΤΟΥ ΜΕ ΤΟ ΣΤΕΦΑΝΙ ΤΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ

Με το στεφάνι του στεφάνωσε τα μαλλιά της νεκρής και με λυγμούς είπε: «Μητέρα, συγχώρεσέ με, πού δε μπόρεσα να τρέξω πιο γρήγορα. Σου έφερα τη μεγάλη νίκη. Μα ο θάνατος τρέχει πιο γρήγορα από τούς θνητούς, πού ούτε οι ολυμπιονίκες μπορούν να παραβγούν μαζί του. Σε πήρε πριν προφθάσεις να χαρείς τη δική μου χαρά. Μα πάρε την (τη νίκη), καλή μου Μητέρα, ας είσαι και νεκρή. Είναι δική σου...».

Κλέοβις και Βίτων

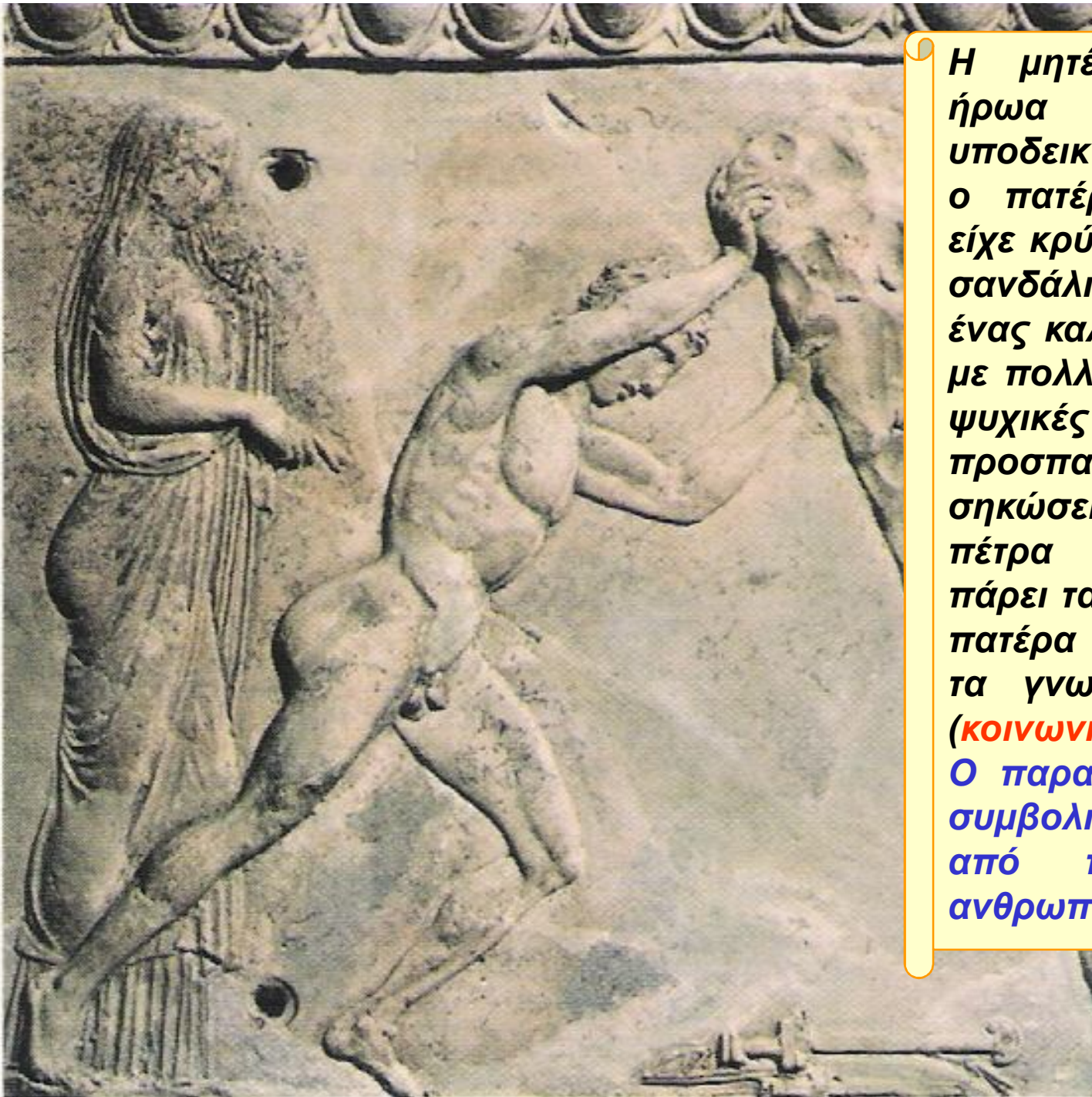

Τα δυο αγαπημένα αδέλφια από το Άργος, ήταν καλοί αθλητές και άξια τέκνα, που υπηρετούσαν όμως και πανανθρώπινες αξίες.

Ηρακλής

Ο μεγαλύτερος μυθικός ήρωας όλων των εποχών δεν ενσαρκώνει μόνο τη δύναμη, την ανδρεία και τον ηρωισμό, αλλά την προσφορά στο κοινωνικό σύνολο. Χρησιμοποίησε όλα αυτά του τα προσόντα για το καλό της κοινωνίας, αφού έκανε τους 10 άθλους. Για αυτή του την προσφορά οι άνθρωποι τον ανακήρυξαν ημίθεο. Σύμφωνα με ένα μύθο είναι αυτός που καθιέρωσε τους Ολυμπιακούς Αγώνες και εισήγαγε την ιερά εκεχειρία.

Η μητέρα του μυθικού ήρωα **Θησέα** (Αίθρα), υποδεικνύει το μέρος που ο πατέρας του (Αιγέας), είχε κρύψει το ξίφος και τα σανδάλια του. Ο Θησέας, ένας καλογυμνασμένος και με πολλές πνευματικές και ψυχικές αρετές έφηβος προσπαθεί μόνος του να σηκώσει την τεράστια πέτρα προκειμένου να πάρει τα δώρα (αγαθά) του πατέρα του και να αρχίσει τα γνωστά κατορθώματά (**κοινωνική προσφορά**).

Ο παραπάνω μύθος είναι συμβολικός και γεμάτος από παιδαγωγικά και ανθρωπιστικά νοήματα.

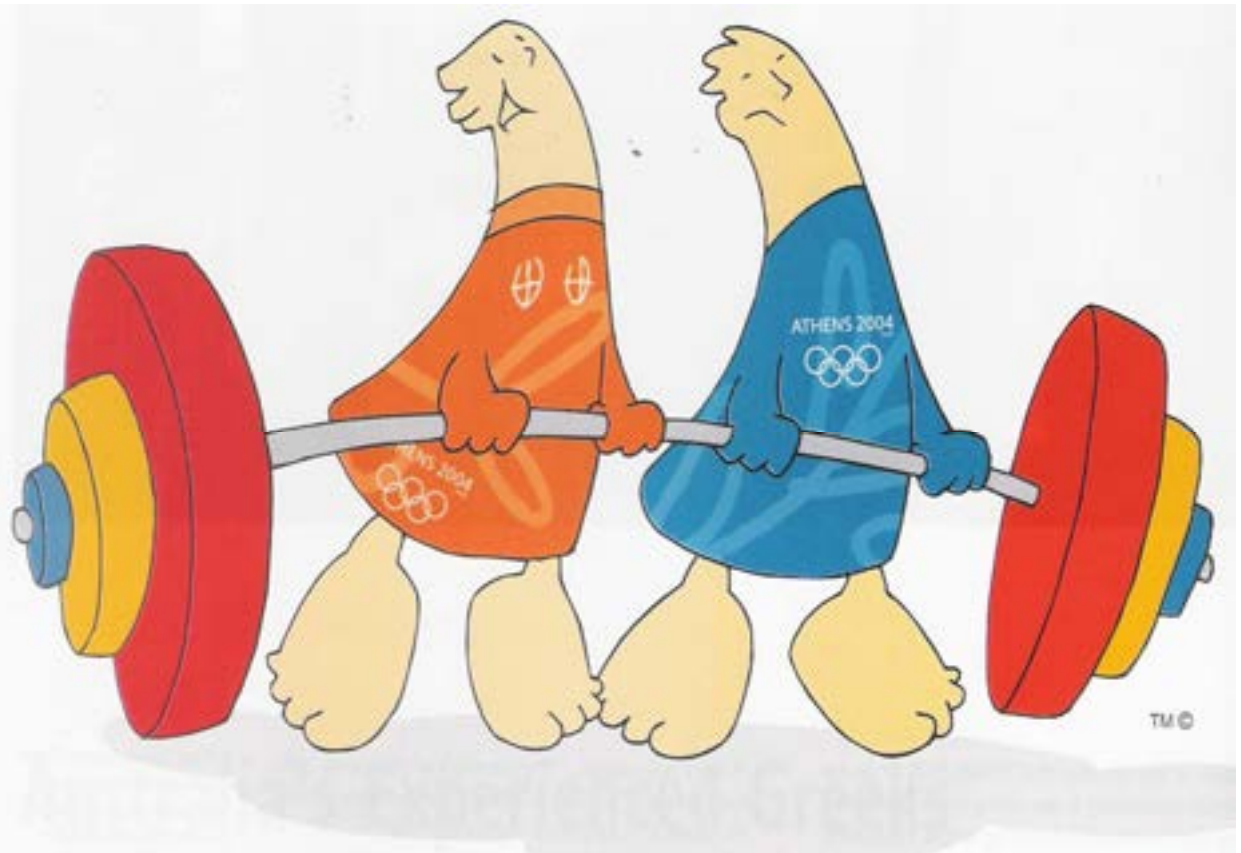
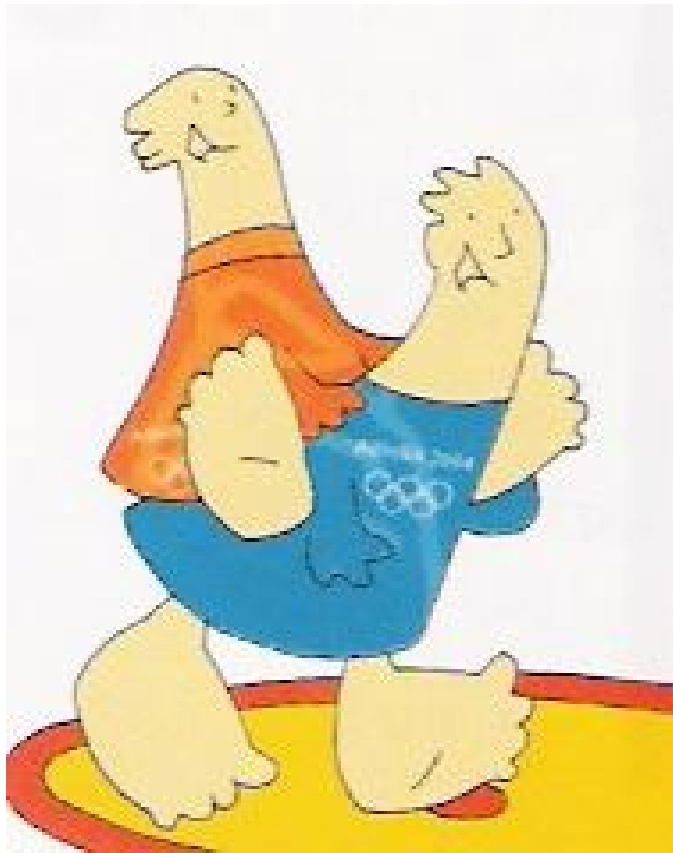
Σπάρτακος,

ο επονομαζόμενος «Απελευθερωτής». Διέθετε θάρρος, αξιοθαύμαστα σωματικά προσόντα, εξυπνάδα, σωφροσύνη και ελληνική παιδεία. Όλα αυτά τα προσόντα τα διέθεσε να δια φωτίσει τους δούλους και τους αδικημένους ανθρώπους τους οποίους οδήγησε σε απελευθερωτικό αγώνα και επανάσταση.

Επιμύθια:

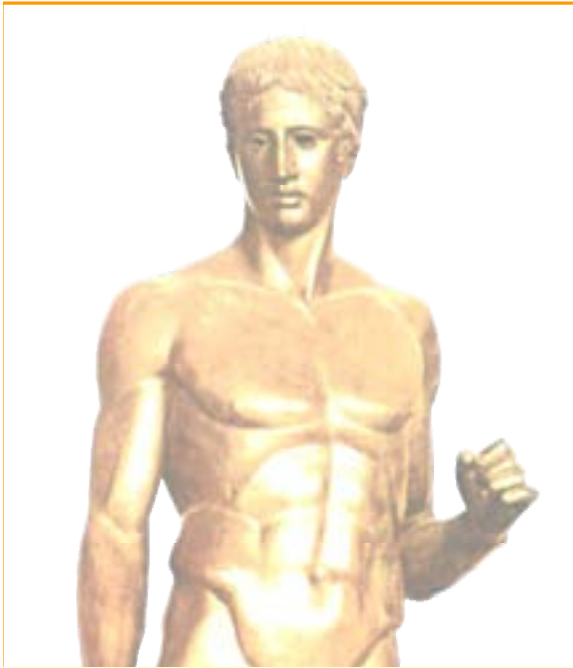
- Όποιος αυτοπροβάλλεται και κομπάζει για τις ικανότητές του μπορεί να ταπεινωθεί και να ξευτελιστεί.
- Ποτέ μην υποτιμάς τον αντίπαλό σου και μην υπερεκτιμάς τις δυνατότητές σου.
- Μην κοροϊδεύεις κάποιον για κάποια έλλειψη ή ελάττωμα για τα οποία δεν φταίει και ούτε μπορεί να τα αλλάξει.
- Ποτέ και σε κανέναν αγώνα δεν πρέπει να πανηγυρίζεις προκαταβολικά. Ακόμη κι αν νικήσεις, ο πανηγυρισμός σου μετά τον αγώνα να είναι κόσμιος, τιμητικός και φιλικός προς τον ηττημένο.

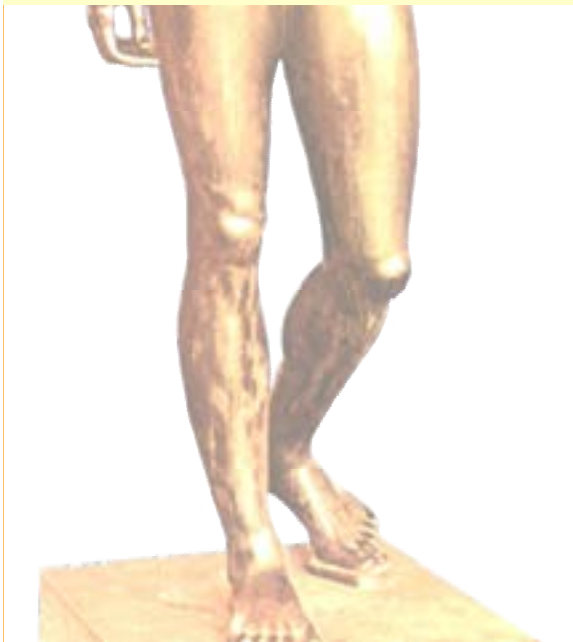
**Μαζί ο ένας για τον άλλο, όπως ο Φοίβος και η Αθηνά,
ένας για όλα τα παιδιά και όλοι μαζί για τα κοινά.**

**Όλες οι παραπάνω ωραίες ιστορίες συμβολίζουν τα
ιδεώδη-αξίες που πηγάζουν από την Ολυμπία και τους
Ο.Α.**

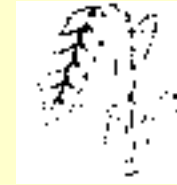
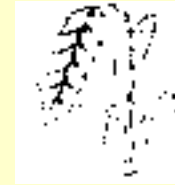
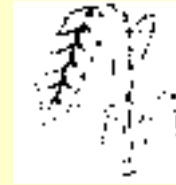
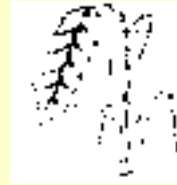
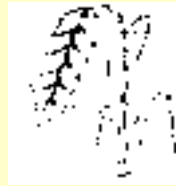
- Ευγνωμοσύνη, σεβασμό και αγάπη στους γονείς
και στους δασκάλους.**
- Σεβασμό στις εναγώνιες διατάξεις (κανονισμούς)**
- Σεβασμό στα πατροπαράδοτα ήθη και έθιμα.**
- Αρμονική ανάπτυξη σώματος και πνεύματος.**
- Έφεση για κοινωνική προσφορά.**

Δορυφόρος του Πολυκλείτου

Οι μεγάλοι αθλητές και ιδιαίτερα οι Ολυμπιονίκες πρέπει να είναι καλλιεργημένοι και ταπεινοί, όπως το στάχυ, που όσο περισσότερο και καλύτερο καρπό έχει, τόσο περισσότερο γέρνει.

Στο άγαλμα αυτό, απεικονίζεται η δύναμη, η ομορφιά, η ιδανική σωματική αναλογία, η απλότητα, η ευγένεια, η πνευματικότητα, η μετριοφροσύνη, η ηρεμία και η αυτοπεποίθηση. Όλα αυτά τα χαρακτηριστικά ενσαρκώνουν το λεγόμενο «καλό κ' αγαθό» πολίτη.

"ΚΑΛΛΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΑΝΗΛΩΣΕΝ"

Θαύμασέ με κούκλα μου
σώμα γερό σαν πέτρα
χρόνια ασχολούμαι με αυτό
έλα τα μπράτσα μέτρα

Μην ασχολείσαι μοναχά
με μπράτσα και με σώμα
υπάρχουν και άλλα πράγματα
που δίνουν χαρά αιώνια.

Το κάλλος και η δύναμη
μετράνε πάνω απ' όλα
η γύμναση στα δίνει αυτά
τα ωραία θεία δώρα.

Ναι βάλασμο είναι η γύμναση
όμως αν συνοδό της έχει
τη γνώση και τη φρόνηση
που ανθρωπισμό παρέχει.

Είναι σοφά τα λόγια σου
χρήσιμα για παιδιά
θα τάχω πάντα στο μυαλό
και εσένα στην καρδιά.

"Κάλλος χρόνος ανήλωσεν"
γλυκό μου παλικάρι
όμως την μόρφωση, την αρετή
κανείς δεν θα τα πάρει.

Καϊμακάμης Β. 1988

EXKAPIZIN

